

WYTYCZNE

WYTYCZNE

w sprawie traktowania jednostek powiązanych,
w tym udziałów kapitałowych

EIOPA –BoS-25/522
Przyjęte 26 listopada 2025 r.

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

WYTYCZNE W SPRAWIE TRAKTOWANIA JEDNOSTEK POWIĄZANYCH, W TYM UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH

WPROWADZENIE

1. Zgodnie z art. 16 rozporządzenia (UE) nr 1094/2010 (rozporządzenie w sprawie ustanowienia EIOPA)¹ EIOPA wydaje niniejsze wytyczne dotyczące traktowania podmiotów powiązanych, w tym udziałów kapitałowych.
2. Wytyczne odnoszą się do art. 92 ust. 1a i 2 oraz art. 111 ust. 1 lit. m) dyrektywy 2009/138/WE (Wyłącalność II),² a także do art. 68, 168 i 171 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 (rozporządzenie delegowane Komisji 2015/35).³
3. Niniejsze wytyczne są skierowane do organów nadzoru w ramach dyrektywy Wyłącalność II.
4. Celem niniejszych wytycznych jest zapewnienie wskazówek dotyczących identyfikacji i traktowania jednostek powiązanych, w tym udziałów kapitałowych, w celu zapewnienia spójnego podejścia we wszystkich państwach członkowskich.
5. Na potrzeby niniejszych wytycznych podmiotem posiadającym udziały kapitałowe jest podmiot, na poziomie którego oblicza się wyłącalność. Pojęcie „zakład powiązany” odnosi się do każdego podmiotu powiązanego z tym podmiotem posiadającym udziały kapitałowe, jak określono w art. 212 ust. 1 lit. b) dyrektywy Wyłącalność II.
6. Wytyczne ujmują całościowo kwestię podmiotów powiązanych. W pierwszej kolejności przedstawiono w nich identyfikację różnych rodzajów jednostek powiązanych, w tym udziałów kapitałowych. Następnie opisano sposób ujęcia różnych rodzajów jednostek powiązanych, w szczególności udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych oraz strategicznych udziałów kapitałowych.
7. W przypadku gdy niniejsze wytyczne dotyczą wyceny lub wartości podmiotu powiązanego, stosuje się art. 13 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35.
8. Wytyczne dotyczą traktowania podmiotów powiązanych, w tym udziałów kapitałowych na zasadzie indywidualnej. W większości przypadków identyfikacja podmiotu powiązanego będzie taka sama zarówno z perspektywy podmiotu posiadającego udziały kapitałowe w innym podmiocie jako jednostki indywidualnej, jak i w ramach grupy. W niektórych sytuacjach wystąpią jednak różnice: działalność podmiotu powiązanego może być taka, że podmiot posiadający udziały kapitałowe w innym podmiocie i podmiot powiązany nie podlegają nadzorowi nad grupą zgodnie z art. 213 dyrektywy Wyłącalność II. Ponadto może mieć miejsce sytuacja, w której szereg podmiotów w ramach grupy posiada prawa głosu lub kapitał w podmiocie, które łącznie stanowią

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1094/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/79/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 48).

² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wyłącalność II) (Dz.U. L 335 z 17.12.2009, s. 1–155).

Rozporządzenie delegowane ³ Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniające dyrektywę 2009/138/WE (Dz.U. L 12 z 17.1.2015, s. 1).

co najmniej 20 % praw głosu lub kapitału podmiotu. W związku z tym taki podmiot zostałby zidentyfikowany jako podmiot powiązany na poziomie grupy. Jeżeli jednak udział każdego pojedynczego podmiotu w grupie jest niższy niż 20 %, jednostka nie zostałaby zidentyfikowana jako jednostka powiązana przez żaden z tych podmiotów w ramach grupy na poziomie pojedynczego podmiotu.

9. Terminy, które nie zostały zdefiniowane w niniejszych wytycznych, mają znaczenie określone w aktach prawnych, o których mowa we wstępie.
10. Niniejsze wytyczne mają zastosowanie od dnia 30 stycznia 2027 r. oraz uchylają i zastępują wytyczne w sprawie traktowania podmiotów powiązanych, w tym udziałów kapitałowych (EIOPA-BoS-14-170).

WYTYCZNA 1 – IDENTYFIKACJA

11. Podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny określić swoje jednostki powiązane i udziały kapitałowe w oparciu o ocenę z perspektywy pojedynczego podmiotu.
12. Przy określaniu podmiotu powiązanego na podstawie własności udziałów, bezpośrednio lub poprzez kontrolę, podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie powinny określić:
 - (a) posiadane przez nich prawa głosu wyrażone jako odsetek praw głosu w innym podmiocie;
 - (b) posiadanie przez nie wszystkie rodzaje kapitału zakładowego wyemitowanego przez podmiot jako odsetka wyemitowanego kapitału zakładowego tego podmiotu, niezależnie od praw głosu.

W przypadku gdy a) lub b) wynoszą 20 % lub więcej, podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny traktować swoją inwestycję w podmiot jako udział kapitałowy.

W przypadku gdy udział kapitałowy dotyczy udziałów kapitałowych w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji podlegającym dyrektywie Wypłacalność II, wytyczne, o których mowa w lit. a), będą zasadniczo odnosić się do opłaconego kapitału zakładowego, o którym mowa w art. 69 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, a te, o których mowa w lit. b) do opłaconego kapitału zakładowego i opłaconych akcji uprzywilejowanych, o których mowa w art. 69 lit. a) ppkt (v) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35.

13. Podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny zapewnić, aby były w stanie określić wpływ zmian w kapitale zakładowym podmiotów powiązanych na ocenę opisaną w poprzednim ustępie za każdym razem, gdy podmiot posiadający udziały kapitałowe w innym podmiocie oblicza swój SCR zgodnie z art. 102 Wypłacalność II.
14. Przy określaniu podmiotu powiązanego zgodnie z art. 212 ust. 2 dyrektywy Wypłacalność II na podstawie tego, że podmiot posiadający udziały kapitałowe w innym podmiocie może wywierać dominujący lub znaczący wpływ na inny podmiot, organy nadzoru powinny uwzględnić czynniki określone w art. 212 ust. 4 dyrektywy Wypłacalność II i doprecyzowane w regulacyjnych standardach technicznych, o których mowa w art. 212 ust. 5 dyrektywy Wypłacalność II.

WYTYCZNA 2 - IDENTYFIKACJA UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH I KREDYTOWYCH

15. Podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny traktować podmiot powiązany jako instytucję finansową lub kredytową, jeżeli jest on instytucją, o której mowa w art. 92 ust. 2 dyrektywy Wypłacalność II. Opisy te obejmują każdą instytucję, która pełni funkcje lub prowadzi działalność opisaną zgodnie z tym artykułem, niezależnie od tego czy instytucja ta podlega aktom prawnym, o których mowa w tym artykule.
16. Podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny zapewnić, aby każdy udział kapitałowy w instytucji finansowej lub kredytowej, w której prawa głosu lub kapitał są posiadane pośrednio, był traktowany w taki sam sposób jak udział kapitałowy w instytucji finansowej lub kredytowej, w której prawa głosu lub kapitał są posiadane bezpośrednio.

WYTYCZNA 3 - IDENTYFIKACJA STRATEGICZNEGO UDZIAŁU

17. Podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny określić strategiczne udziały kapitałowe zgodnie z art. 171 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 w następujący sposób:
 - (a) podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie stosujące standardową formułę do obliczania SCR powinny identyfikować strategiczne udziały kapitałowe niezależnie od tego, czy posiadają udziały kapitałowe w zakładzie ubezpieczeń lub zakładzie reasekuracji, w instytucji finansowej lub kredytowej lub w jakimkolwiek innym podmiocie powiązanym;
 - (b) podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie stosujące model wewnętrzny do obliczania SCR identyfikują strategiczne udziały kapitałowe w instytucjach finansowych i kredytowych wyłącznie do celów oceny, czy zastosowanie ma art. 68 ust. 3 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35.
18. Do celów wykazania zgodności z wymogami art. 171 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie nie powinny dzielić udziału kapitałowego na różne części, traktując niektóre części jako strategiczne, a inne jako niestrategiczne. W przypadku gdy dany udział został uznany za strategiczny:
 - (a) w przypadku udziału kapitałowego w instytucji finansowej lub kredytowej wszystkie inwestycje w jej fundusze własne mają charakter strategiczny;
 - (b) w przypadku wszelkich innych podmiotów powiązanych wszystkie inwestycje kapitałowe w udziały mają charakter strategiczny.
19. Zgodnie z art. 171 lit. a) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie powinny być w stanie wykazać, zarówno za pomocą oceny jakościowej, jak i ilościowej, że wartość inwestycji w akcje będzie prawdopodobnie znacznie mniej zmienna. Do celów oceny podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny zapewnić:
 - (a) stosowanie spójnych na przestrzeni czasu i odpowiednich metod wyceny zarówno w stosunku do udziału kapitałowego, jak i do innych akcji wybranych jako podstawa porównania;

- (b) uwzględniać skutki swojego wpływu na wartość udziału.
20. Wykazując, że inwestycja ma charakter strategiczny, zgodnie z art. 171 lit. b) ppkt (i)–(iii) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie powinny:
- (a) wskazać okres, w którym strategia utrzymywania udziału ma być stosowana;
 - (b) rozważyć wpływ warunków rynkowych na główne polityki;
 - (c) zidentyfikować wszelkie istotne ograniczenia lub czynniki wpływające na zdolność jednostki posiadającej udziały kapitałowe do utrzymania swojej strategii oraz wskazać, w jaki sposób można by je ograniczyć.
21. Wykazując istnienie trwałego powiązania, zgodnie z art. 171 lit. b) ppkt (iv) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym zakładzie powinny wziąć pod uwagę następujące kryteria:
- (a) czy między obydwojema podmiotami istnieje stabilna relacja w czasie;
 - (b) czy ta stabilna relacja skutkuje bliską więzią ekonomiczną, podziałem ryzyka i korzyściami między przedsiębiorstwami lub narażeniem na ryzyko między podmiotami;
 - (c) formę stosunków między tymi dwoma podmiotami, które mogą obejmować własność, wspólne produkty lub linie dystrybucyjne, sprzedaż krzyżową, tworzenie wspólnych przedsięwzięć lub inne długoterminowe powiązania operacyjne lub finansowe.
22. Zgodnie z art. 171 lit. b) ppkt (v) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 podmiot posiadający udziały kapitałowe w innym podmiocie, który jest częścią grupy, powinien uznawać główne zasady prowadzenia lub ograniczania działań grupy za zasady określone przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla lub, jeżeli są one różne, przez jednostkę, która określa główne zasady działalności grupy jako całości.
23. Podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie powinny udokumentować w jaki sposób uwzględniły kwestie określone w art. 171 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 i w ust. 18–22, w tym wszelkie inne istotnych czynniki, wraz z odpowiednimi materiałami pomocniczymi.

WYTYCZNA 4 – ZAKRES OBLICZEŃ W ODNIESIENIU DO ART. 68 ROZPORZĄDZENIA DELEGOWANEGO KOMISJI 2015/35

24. Przy ustalaniu wartości udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych do celów art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35⁴ podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny uwzględniać posiadane bezpośrednio lub pośrednio udziały kapitałowe i wszelkie inne pozycje funduszy własnych.
25. Podmioty posiadające udziały kapitałowe w innym podmiocie powinny stosować następujące podejścia:

⁴ Obejmuje to wszystkie udziały kapitałowe określone w art. 92 ust. 2 dyrektywy Wypłacalność II.

- (a) w przypadku bezpośrednich udziałów kapitałowych do celów art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, należy stosować wartość udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych określoną przez podmiot posiadający udziały kapitałowe zgodnie z zasadami wyceny określonymi w dyrektywie Wyłącalność II;
 - (b) w przypadku udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych posiadanych pośrednio poprzez inny udział kapitałowy w instytucji finansowej lub kredytowej nie należy uwzględniać w ramach art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35, ponieważ ich wartość powinna być już uwzględniona w wartości bezpośrednio posiadanego udziału kapitałowego w instytucji finansowej lub kredytowej zgodnie z lit. a);
 - (c) odliczenie z tytułu posiadanego pośrednio udziału kapitałowego w instytucji finansowej lub kredytowej powinno mieć miejsce wyłącznie w przypadku, gdy podmioty powiązane znajdujące się między podmiotem posiadającym udziały kapitałowe a udziałem w instytucji finansowej i kredytowej są inne niż finansowe i kredytowe udziały kapitałowe;
 - (d) w przypadku innych pośrednich udziałów kapitałowych w instytucji finansowej lub kredytowej do celów art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 należy stosować wartość udziałów kapitałowych określoną przez podmiot powiązany zgodnie z art. 13 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35;
 - (e) wartości stosowane do celów art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 powinny odzwierciedlać proporcjonalną własność, posiadaną bezpośrednio i pośrednio przez podmiot posiadający udziały kapitałowe w instytucji finansowej lub kredytowej.
26. Przy obliczaniu 10 % pozycji ujętych w art. 69 lit. a) ppkt (i), (ii), (iv) i (vi) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 do celów art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35; podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny stosować kwotę pozycji podstawowych środków własnych przed jakimkolwiek odliczeniem zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 w odniesieniu do udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych.

WYTYCZNA 5 - ODLICZENIA Z TYTUŁU UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH I KREDYTOWYCH

27. W przypadku gdy odliczeń zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 nie można dokonać w ramach odpowiedniej kategorii określonej w art. 68 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, zakłady powinny przyjąć następujące podejścia:
- (a) w przypadku gdy pozycje, które mają zostać odliczone, nie są klasyfikowane do kategorii określonych w art. 68 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, wszystkich odliczeń należy dokonać od wartości pozycji ujętych w art. 69 lit. a) ppkt (i), (ii), (iv) i (vi) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35;
 - (b) jeżeli kwota odliczenia przekracza wartość, od której odliczenie jest wymagane zgodnie z art. 68 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, nadwyżkę należy odliczyć w następujący sposób:

- (i) posiadane instrumenty dodatkowe w kategorii I przekraczające pozycje objęte art. 69 lit. a) ppkt (iii), (v) i (b) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 odlicza się od pozycji objętych art. 69 lit. a) ppkt (i), (ii), (iv) i (vi) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35;
- (ii) posiadane instrumenty w kategorii II przekraczające podstawowe środki własne, o których mowa w art. 72 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, odlicza się najpierw od pozycji, o których mowa w art. 69 lit. a) ppkt (iii), (v) i (b) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, a następnie od pozycji, o których mowa w art. 69 lit. a) ppkt (i), (ii), (iv) i (vi) rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, do czasu pełnego odliczenia.
- (c) niezależnie od lit. a) i b) organy nadzoru mogą zezwolić podmiotowi posiadającemu udziały kapitałowe w innym podmiocie na nieodliczanie wartości jego udziałów kapitałowych w instytucji kredytowej lub finansowej, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 92 ust. 1a dyrektywy Wypłacalność II.

WYTYCZNA 6 – KOREKTY WYNIKAJĄCE Z ODLICZEŃ UDZIAŁÓW KAPITAŁOWYCH POSIADANYCH POŚREDNIO W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH I INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH

28. W przypadku gdy wymagane jest odliczenie wartości posiadanego pośrednio udziału kapitałowego w instytucji finansowej lub kredytowej, w całości lub w części, zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35, podmioty posiadające udziały kapitałowe powinny, wyłącznie do celów obliczania SCR:

- (a) pomniejszyć, o kwotę tego odliczenia, wartość bezpośrednio posiadanego podmiotu powiązanego, który jest składnikiem aktywów podmiotu posiadającego udziały kapitałowe, za pośrednictwem którego udziały kapitałowe w instytucji finansowej lub kredytowej są posiadane pośrednio;
- (b) w przypadku korekty opisanej w lit. a) stosować podejście określone w art. 68 ust. 5 rozporządzenia delegowanego Komisji 2015/35 i w wytycznej 5.
- (c) niezależnie od powyższych przepisów lit. a) i b), organy nadzoru mogą zezwolić podmiotowi posiadającemu udziały kapitałowe w innym podmiocie na nieodliczanie wartości jego udziałów kapitałowych w instytucji kredytowej lub finansowej, pod warunkiem że spełnione są warunki określone w art. 92 ust. 1a dyrektywy Wypłacalność II.

PRZESTRZEGANIE PRZEPISÓW I ZASADY SPRAWOZDAWCZOŚCI

29. Niniejszy dokument zawiera wytyczne wydane na podstawie art. 16 rozporządzenia w sprawie ustanowienia EIOPA. Zgodnie z art. 16 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ustanowienia EIOPA właściwe organy i instytucje finansowe dokładają wszelkich starań, aby zastosować się do niniejszych wytycznych i zaleceń.

30. Właściwe organy stosujące się lub zamierzające stosować się do niniejszych wytycznych powinny włączyć je w odpowiedni sposób do swojego systemu regulacyjnego lub systemu nadzoru.
31. W ciągu dwóch miesięcy od wydania przetłumaczonych wersji wytycznych właściwe organy zobowiązane są przekazać EIOPA potwierdzenie, czy stosują się lub zamierzają zastosować się do niniejszych wytycznych, natomiast jeżeli nie mają takiego zamiaru, zobowiązane są to uzasadnić.
32. W przypadku braku odpowiedzi w powyższym terminie właściwe organy zostaną uznane za niestosujące się do wymogów sprawozdawczości i jako takie zostaną odnotowane.

PRZEPISY KOŃCOWE DOTYCZĄCE PRZEGLĄDÓW

33. Niniejsze wytyczne zostaną poddane przeglądowi przez EIOPA.